

Vastaanottaja
Tornion kaupunki

Asiakirjatyyppi
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Päivämäärä
15.2.2024

Röyttän merituulivoimapuiston osayleiskaavan muutos

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Röyttän merituulivoimapuiston osayleiskaavan muutos

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Projekti	Röyttä tuuliOYK
Projekti nro	
Vastaanottaja	Tornion kaupunki
Asiakirjatyyppi	Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
Versio	2
Päivämäärä	15.2.2023
Laatija	Antti Kumpula
Tarkastaja	Pirjo Pellikka
Hyväksyjä	---
Kuvaus	Osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Ramboll
Kiviharjunlenkki 1 A
90220 OULU

P +358 20 755 611

Sisältö

1.	Osallistumis- ja arviointisuunnitelma	2
2.	Suunnittelualue	2
3.	Perustietoa hankkeesta	4
4.	Osayleiskaavan tavoitteet	5
5.	Suunnittelun lähtökohdat	5
5.1	Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet	5
5.2	Maakuntakaava	5
5.2.1	Vireillä oleva maakuntakaava	7
5.3	Yleiskaavat	8
5.3.1	Suunnittelualueella voimassa oleva yleiskaava	8
5.3.2	Haaparannan yleiskaava	9
5.3.3	Muut lähialueen voimassa olevat yleiskaavat	9
5.4	Asema- ja ranta-asemakaavat	11
5.5	Merialuesuunnitelma	13
5.6	Vireillä olevat kaavat	14
5.7	Ympäristövaikutusten arviointimenettely	15
5.8	Lähialueen muut tuulivoimahankkeet	15
6.	Laadittavat selvitykset	16
7.	Vaikutusten arviointi	17
7.1	Rajat ylittävät vaikutukset	17
8.	Osallistuminen ja tiedottaminen	18
8.1	Osalliset	18
8.2	Viranomaisyhteistyö	19
8.3	Osallistuminen kaavoitukseen	20
8.4	Tiedottaminen	20
9.	Hankkeen eteneminen ja tavoiteaikataulu	20
10.	Lisätietoja hankkeesta ja kaavoituksesta	22

1. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Maankäyttö- ja rakennuslaki (MRL) määrää pykälässä 63 §, että kaavoitustyöhön tulee sisällyttää kaavan laajuuteen ja sisältöön nähdessä tarpeellinen suunnitelma kaavoituksen osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelystä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) asetetaan nähtäville kaavatyön aloitusvaiheessa ja kaavan osalliset voivat lausua siitä mielipiteensä.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa selostetaan se, mitä on suunnitteilla ja missä, ketkä ovat kaavatyön osalliset, milloin ja miten alueen suunnitteluun voi vaikuttaa, millainen on kaavoituksen aikataulu, mitkä ovat suunnittelutyön lähtökohdat ja tavoitteet sekä millaiset selvitykset ja vaikutusten arvionnit kaavatyön aikana toteutetaan.

Kaavoitus on käynnistetty Tornion kaupunginhallituksen päätöksellä 20.12.2022 470 §. Teknisten palvelujen lautakunta päätti kuuluttaa Tornion Röyttän merituulivoimapuiston osayleiskaavaprosessin vireille kokouksessaan 5.2.2024 § 33.

Röyttän merituulivoimapuiston osayleiskaava laaditaan maankäyttö- ja rakennuslain 77 a §:n tarkoittamana oikeusvaikutteisena yleiskaavana, jonka perusteella voidaan myöntää yleiskaavan mukaisten tuulivoimaloiden rakennusluvat yleiskaavassa osoitetuille tuulivoimaloiden alueille (tv-alueet).

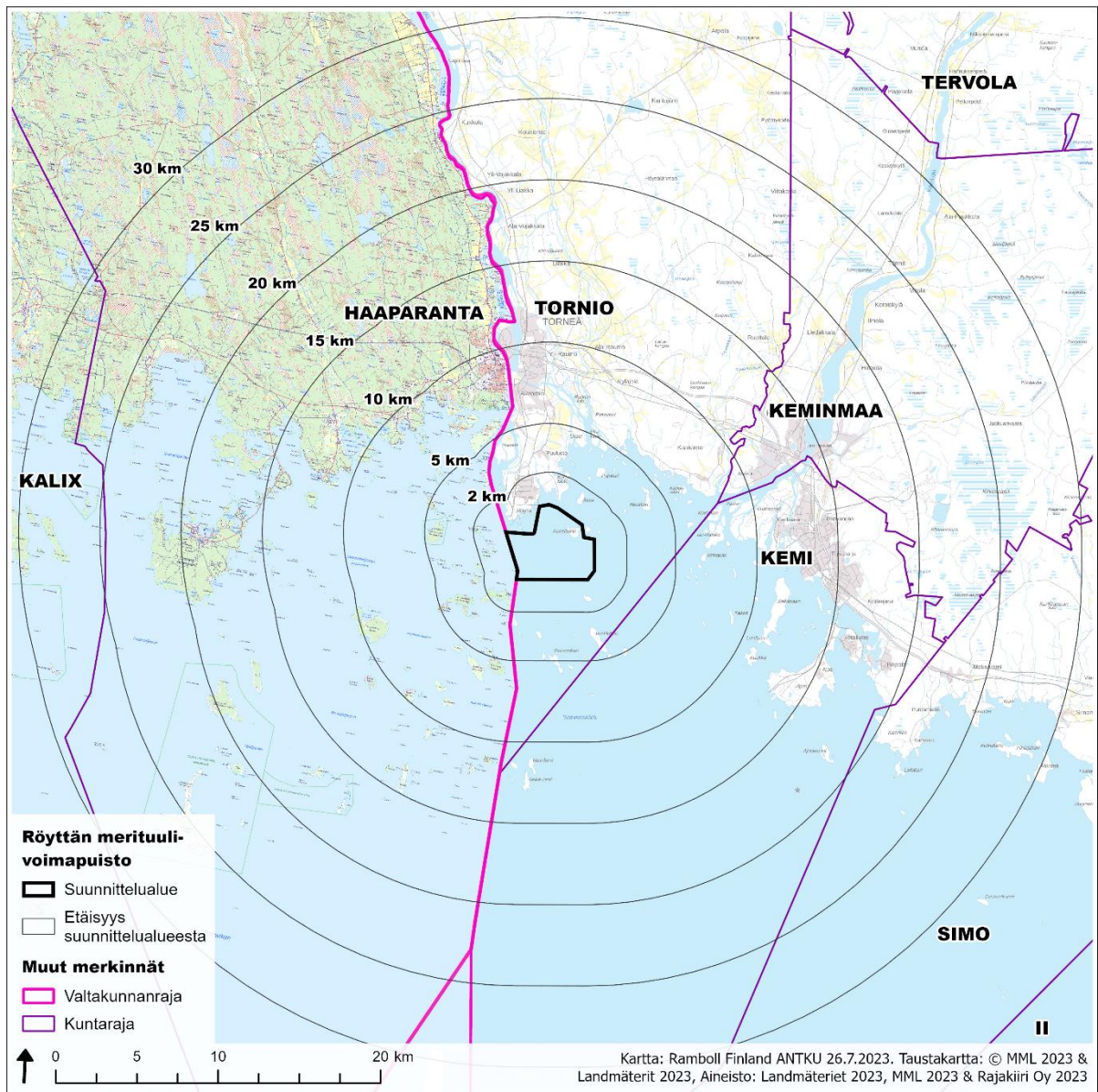
Rajakiiri Oy suunnittelee enimmillään 12:sta enintään 265 metriä korkean tuulivoimalan rakentamista Tornion Röyttän edustan merialueelle. Röyttän merituulivoimapuiston osayleiskaava noudattaa voimassa olevan osayleiskaavan rajausta sen ollessa 18 km² laajuinen. Tuulivoimalan yksikköteho on arviolta 8–16 MW. Koko merituulivoimapuiston kokonaisteho on korkeintaan noin 200 MW.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa tarkennetaan tarvittaessa kaavoitustyön edetessä.

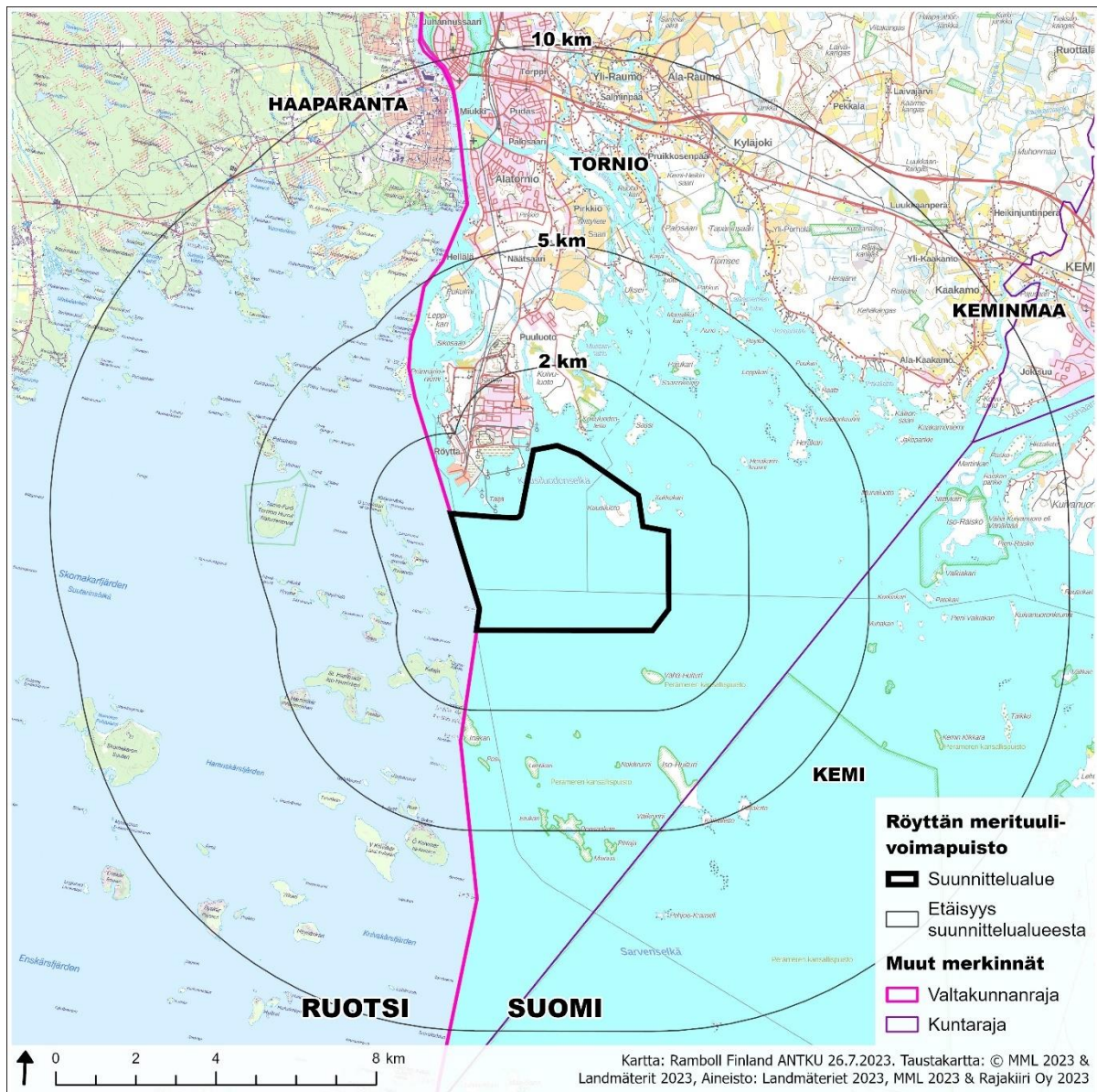
2. Suunnittelualue

Suunnittelualue sijaitsee Tornion Röyttänniemen teollisuus- ja satama-alueen eteläpuoleisella merialueella noin 10 km etäisyydellä Tornion kaupungin keskustasta etelään. Alue rajautuu lännestä Suomen ja Ruotsin väliseen rajaan ja Tornion laivaväylään, pohjoisessa Röyttänniemen asemakaavoitettuun teollisuusalueeseen ja idässä Kuusiluodon ja Kukkokarin väliseen merialueeseen.

Suunnittelualue on pinta-alaltaan noin 18 km².

Kuva 2-1. Suunnittelualueen sijainti.

Kuva 2-2. Suunnittelualueen sijainti Röttänniemen edustalla.

3. Perustietoa hankkeesta

Röyttän merituulivoimapaiston osayleiskaavan muutoksen alueelle suunnitellaan enimmillään 12:sta enintään 250 metriä korkean tuulivoimalan rakentamista. Tuulivoimalat ovat yksikkötehoaan noin 8–16 MW, jolloin koko merituulivoimapaiston kokonaisteho olisi korkeintaan noin 200 MW.

Kukin tuulivoimala koostuu perustuksista, tornista, konehuoneesta ja roottorista. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus tulee olemaan enintään 250 metriä. Voimalayksiköt varustetaan lentoestevaloin.

Merituulivoimapaiston sähkönsiirto toteutetaan kytkemällä tuulivoimalat toisiinsa ja edelleen Taljan saaren sähköasemalle merikaapeleilla. Hanke ei edellytä erillisten sähköasemien rakentamista merelle, eikä mantereelle tarvita uusia ilmajohtoja.

Röyttän merituulivoimapuiston rakentamisen aikainen liikennöinti tukeutuu Röyttän sataman ja siihen liittyvän teollisuusalueen tieverkostoon. Merituulivoimapuiston toiminnan aikaiset huoltokäynnit tehdään pääasiassa huoltoveneillä. Alueen liikennöinti tarkentuu kaavoitusprosessin edetessä.

4. Osayleiskaavan tavoitteet

Röyttän merituulivoimapuiston osayleiskaavan laadinnan tavoitteena on mahdollistaa Rajakiiri Oy:n suunnitteilla olevan merituulivoimahankkeen sijoittuminen Tornion Röyttän edustan merialueelle ja laajimmillaan 12 tuulivoimalan rakentaminen osayleiskaavaan osoitetuille alueille. Merituulivoimapuisto muodostuu tuulivoimaloista perustuksineen ja niitä yhdistävistä merikaapeleista.

Yleiskaavan käyttöä tuulivoimarakentamisessa koskeva MRL:n muutos (134/2011) on tullut voimaan 1.4.2011. Muutoksen myötä ns. tuulivoimakaavalla voidaan suunnitella tuulivoimarakentamista siten, että rakennusluvut voidaan myöntää suoraan yleiskaavan nojalla. Tämä osayleiskaava laaditaan MRL:n 77 a §:n mukaisena kaavana siten, että rakennusluvut voidaan myöntää suoraan osayleiskaavan perusteella.

5. Suunnittelun lähtökohdat

5.1 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa maankäyttö- ja rakennuslain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Valtioneuvosto päätti uusista valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista 14.12.2017. Päätöksellä korvattiin valtioneuvoston 30.11.2000 tekemä ja 13.11.2008 tarkistama päätös valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista. Tavoitteet tulivat voimaan 1.4.2018.

Alueidenkäyttötavoitteiden tehtävänä on muun muassa auttaa saavuttamaan maankäyttö- ja rakennuslain ja alueidenkäytön suunnittelun tavoitteet, joista tärkeimmät ovat hyvä elinympäristö ja kestävä kehitys. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan tavoitteet on otettava huomioon ja niiden toteutumista on edistettävä maakunnan suunnittelussa, kuntien kaavoituksessa ja valtion viranomaisten toiminnassa.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet jakautuvat viiteen kokonaisuuteen:

- Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
- Tehokas liikennejärjestelmä
- Terveellinen ja turvallinen elinympäristö
- Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
- Uusiutumiskykyinen energianhuolto

Uusiutumiskykyisen energianhuollon tavoitteiden taustalla on Suomen ilmasto- ja energiapolitiikka, jonka vuoksi alueidenkäytössä on tarpeen varautua uusiutuvan energiantuotannon merkittävään lisäämiseen sekä tuulivoimapotentialin laajamittaiseen hyödyntämiseen. Tavoitteiden mukaan tuulivoimalat sijoitetaan ensisijaisesti keskitetysti usean voimalan yksiköihin.

5.2 Maakuntakaava

Suunnitteluala sijaitsee Tornion kaupungissa Lapin maakunnan alueella. Suunnittelualaalla on voimassa Länsi-Lapin maakuntakaava sekä Lapin meri- ja rannikkoalueen tuulivoimamaakuntakaava.

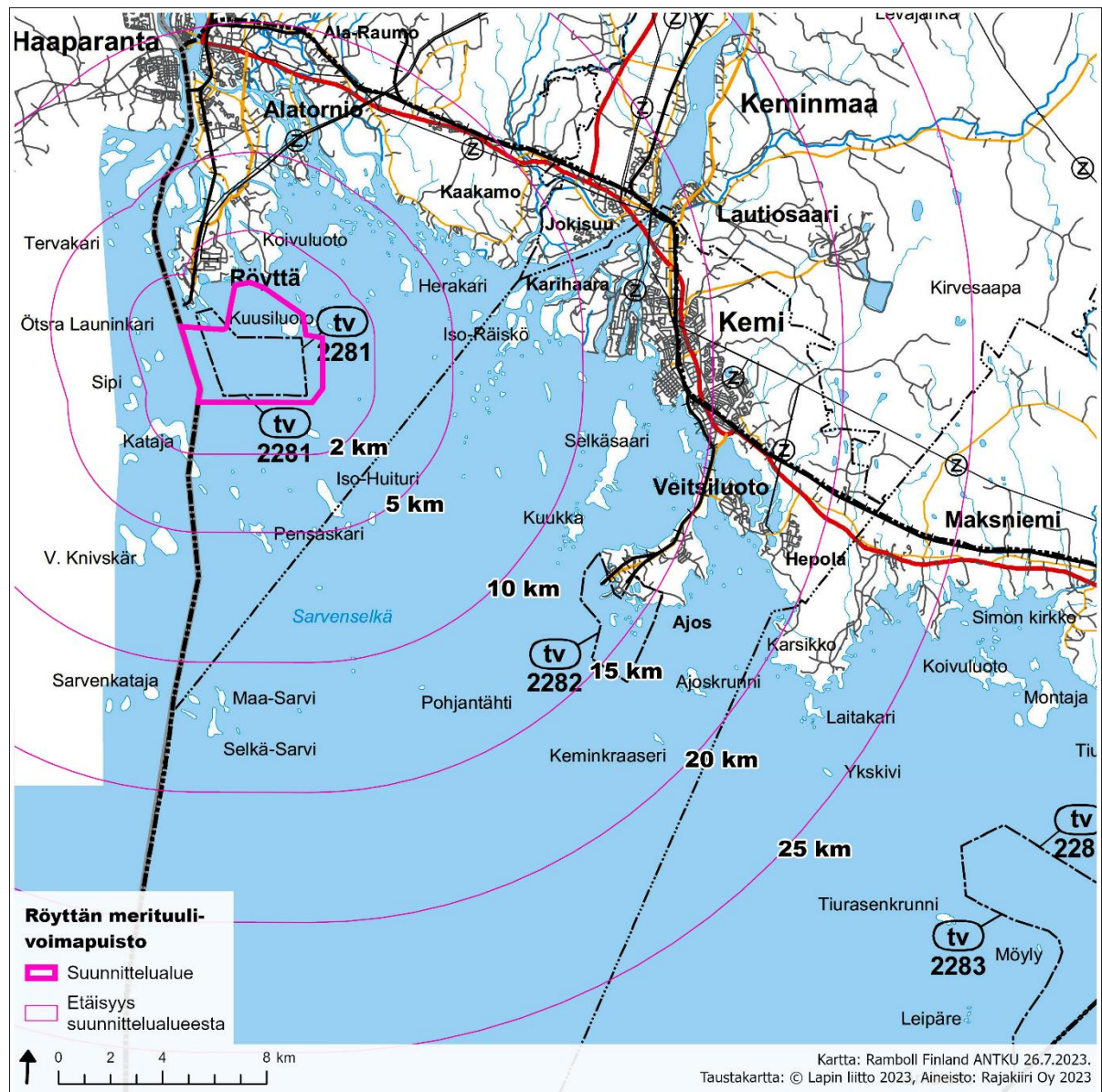
Länsi-Lapin maakuntakaava on Kemi–Tornion ja Tornion laakson seutukunnat käsittävä kokonais-maakuntakaava, joka vahvistettu Ympäristöministeriössä 19.2.2014. Länsi-Lapin maakuntakaavan vahvistamisen yhteydessä ympäristöministeriö on tutkinut kolme valitusta, jotka hylättiin. Perämeren alueelle sijoittuvat tuulivoimaloiden alueet jäivät vahvistamatta vaelluskaloihin kohdistuvien riittämättömien luontoselvitysten vuoksi. Länsi-Lapin maakuntakaavassa suunnittelualueelle ja sen lähiympäristöön on osoitettu seuraavia merkintöjä: vesialuetta (W), maa- ja metsätalousaluetta (M), kaksi laivaväylää sekä osa SEVESO-alueita. Lisäksi alle 5 km etäisyydelle suunnittelualueesta on osoitettu myös satama-alue, kaksi teollisuusaluetta, useampia pieniä luonnonsuojelualueita- tai kohteita, virkistys-/matkailukohde, sivurata, maatalousaluetta (MT) ja muinaismuistoalueita-/koh-teita.

Karttaote Länsi-Lapin maakuntakaavasta sekä suunnittelualueen sijainnista on osoitettu alla ole- vassa kuvassa (Kuva 5-1).

Kuva 5-1. Suunnittelualueen sijainti Länsi-Lapin maakuntakaavan karttaotteella.

Lapin meri- ja rannikkoalueen tuulivoimamaakuntakaava on maakunnan osa-aluetta koskeva vaihemaakuntakaava. Kaava-alueeseen kuuluvat Kemin ja Tornion kaupunkien sekä Keminmaan ja Simon kuntien meri- ja rannikkoalueet. Vaihemaakuntakaava on vahvistettu ympäristöministeriössä 16.6.2005. Kaavassa suunnittelualueelle on osoitettu tuulivoimaloiden alue (tv 2281) (Kuva 5-2). Muut suunnittelualueen lähialueille osoitetut tuulivoimaloiden alueet ovat Kemin Ajoksen edustalle osoitettu tv 2282 noin 12 km päässä suunnittelualueen kaakkoispuolella sekä Simon selkärin edustalle osoitettu tv 2283 noin 30 km päähän suunnittelualueen kakkospuolelle.

Kuva 5-2. Suunnittelualueen sijainti Lapin Meri- ja rannikkoalueen tuulivoimamaakuntakaavan karttaotteella.

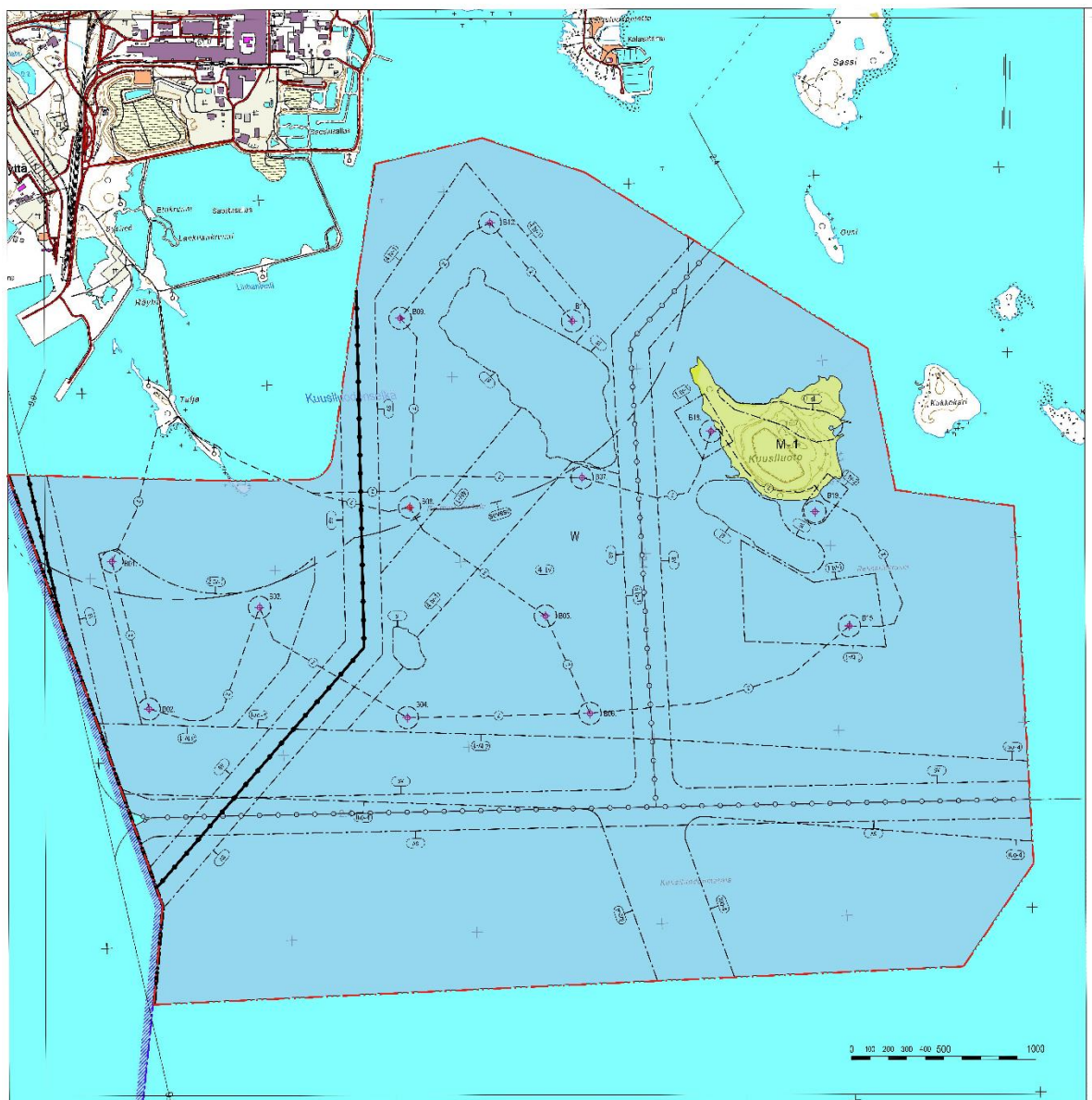
5.2.1 Vireillä oleva maakuntakaava

Suunnittelualueella ei ole vireillä olevia maakuntakaavoja.

5.3 Yleiskaavat

5.3.1 Suunnittelualueella voimassa oleva yleiskaava

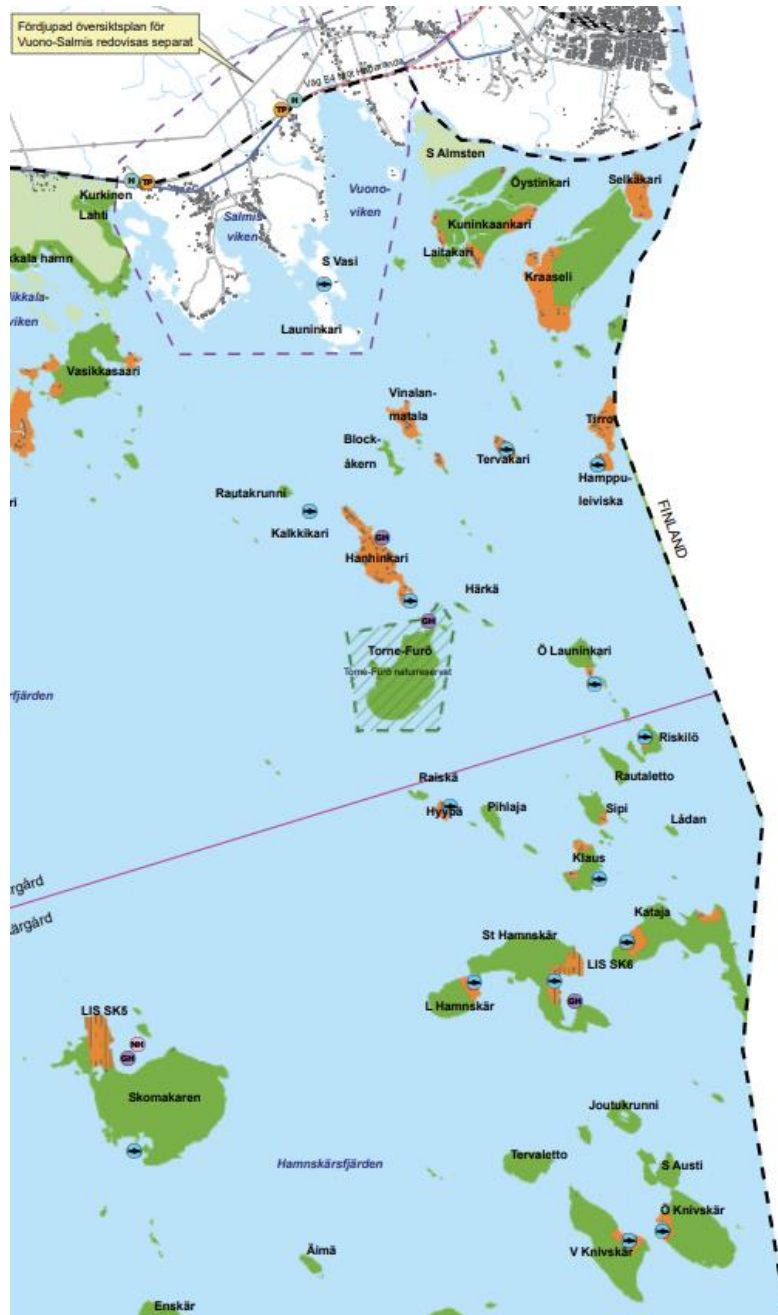
Suunnittelualueella on voimassa Röyttän edustan merituulivoimapuiston osayleiskaava, joka on hyväksytty Tornion kaupunginvaltuustossa 9.6.2014. Suunnittelualue on vastaava kuin suunnittelualueella voimassa olevan yleiskaavan suunnittelualue. Osayleiskaavassa suunnittelualueelle on osoitettu vesialuetta (W) sekä maa- ja metsätalousvaltaista aluetta (M-1). Tämän lisäksi kaavassa on osoitettu 6 tuulivoimaloiden aluetta (tv-alueet) jotka mahdollistavat alueelle kaikkiaan 14 tuulivoimalan rakentamisen, joiden kokonaiskorkeudet saavat olla enimmillään 200 metriä merenpinnasta. Muina merkintöinä kaavassa on osoitettu laivaväyliä, veneväyliä, ohjeelliset tuulivoimaloiden sijainnit, Seveso II-konsultointivyöhyke, luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeitä alueita (luo-4), suojavyöhyke (sv), suojellun, uhanalaisen tai silmälläpidettävän lajin esiintymäalue (sl) sekä ohjeellisia merikaapeleita.

Kuva 5-3. Suunnittelualueella voimassa oleva Röyttän edustan merituulivoimapuiston osayleiskaava.

5.3.2 Haaparannan yleiskaava

Haaparannan yleiskaava (Haparanda översiktsplan) 2013 on hyväksytty KF 2013-04-15, § 19. Kaavassa on suunnittelualueen lähisaaret osoitettu lähivirkistysalueiksi ja suojeltavaksi luonnoksi (grönstråk och skyddad natur), loma-asuntoalueiksi (fritidshusområde) ja kalastajakyliksi (fiskeläger). Torne-Furön saari on osoitettu luonnonsuojelualueeksi (naturreservat).

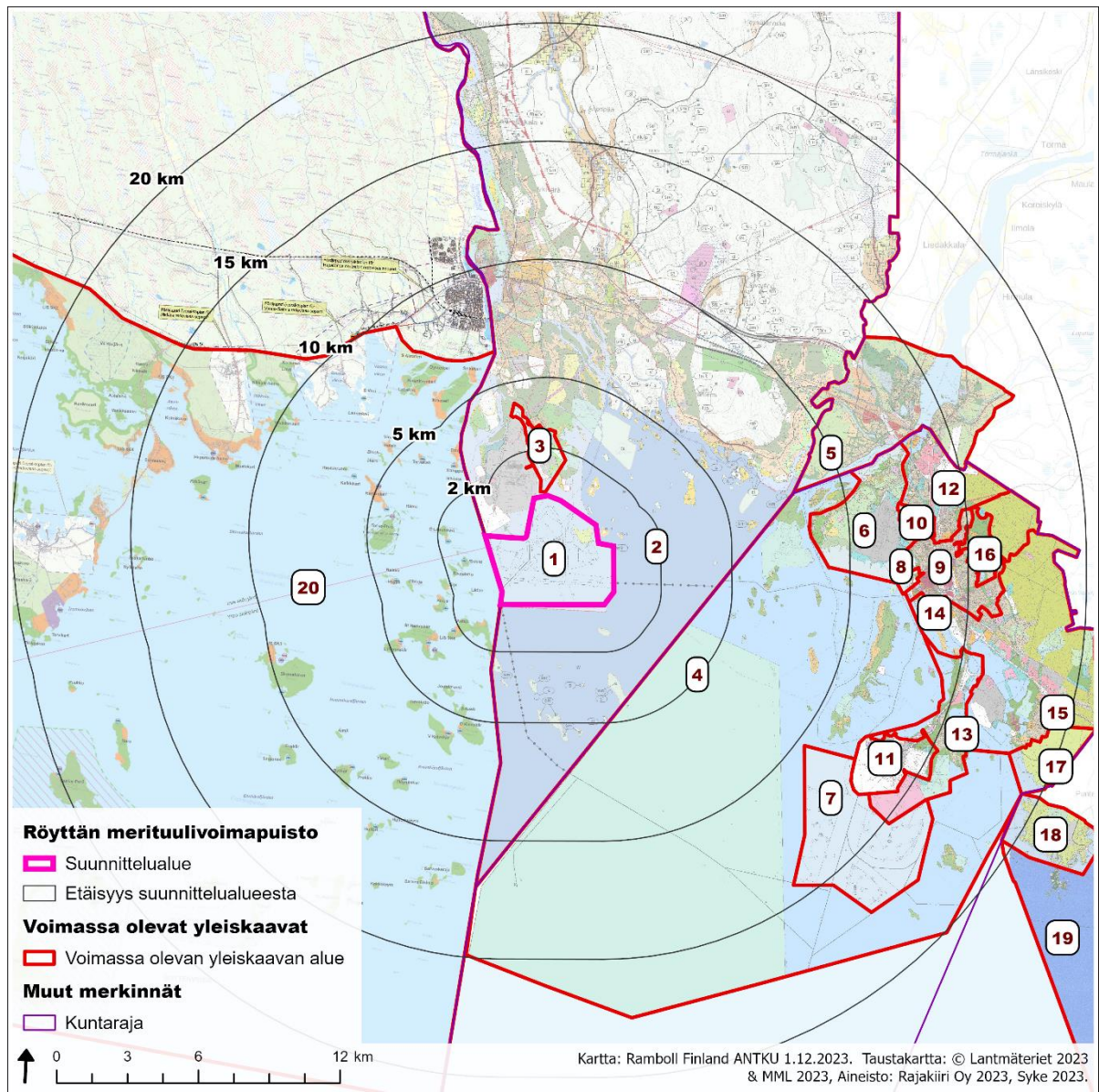
Kuva 5-4. Ote Haaparannan yleiskaavasta.

5.3.3 Muut lähialueen voimassa olevat yleiskaavat

Alle 20 km etäisyydellä suunnittelualueesta voimassa olevat yleiskaavat on esitetty alla olevassa taulukossa ja seuraavan sivun kartassa (Taulukko 5-1, Kuva 5-5).

Taulukko 5-1. Alle 20 km etäisyydellä suunnittelualueesta sijaitsevat voimassa olevat yleiskaavat.

Nro.	Kaavan nimi	Hyväksytty	Etäisyys suunnittelualueesta
1	Tornio, Röyttän edustan merituulivoimapaiston oyk	09.06.2014	-
2	Tornio, Tornion yleiskaava 2021	14.12.2009	-
3	Tornion keskeisen kaupunkialueen yleiskaavamuutos "Arctio", Koivuluoto-Puuluoto-Röyttä	24.02.2020	0,2
4	Kemi, Merialue oikeusvaikutteinen yleiskaava	04.01.2000	3,3
5	Keminmaa, Keskusta-alueen oyk	13.11.2003	8,0
6	Kemi, Kemijokisuun ja Karihaaran yleiskaava	27.08.2001	8,3
7	Ajoksen merituulivoiman osayleiskaava	17.11.2014	10,3
8	Kemi, Ruutinrannan alueen oyk 2025	25.02.2008	11,9
9	Kemi, Kemin keskialueiden oikeusvaikutteinen oyk	17.06.2002	12,0
10	Kemijokisuun ja Karihaaran yleiskaavan muutos, Sahasaaren alue	23.03.2020	12,1
11	Kemi, Ajoksen yleiskaavan muutos	12.09.2011	12,2
12	Kemi, pohjoisten alueiden yleiskaava	24.04.2006	12,3
13	Kemi, Ajoksen yleiskaava	18.06.2001	12,4
14	Kemi, Sauvosaaren lounaisrannan oyk	30.03.2009	12,5
15	Kemi, Eteläisten alueiden yleiskaava	22.05.2006	12,8
16	Kemi, Nauskan, Rovän ja Takaj. oyk	18.06.2007	14,4
17	Kemi, Hepola-Satamakangas oyk, Karsikkoniemen ydinvoimala	04.10.2010	18,1
18	Karsikkoniemen osayleiskaava	01.10.2018	19,3
19	Simon merenrannikon yk	01.07.1998	19,5
20	Haparanda översiktsplan	15.4.2013	0

Kuva 5-5. Voimassa olevat yleiskaavat suunnittelualueen läheisyydessä. Kartalla esitetyt numerot vastaavat edellisen sivun taulukon numerointia.

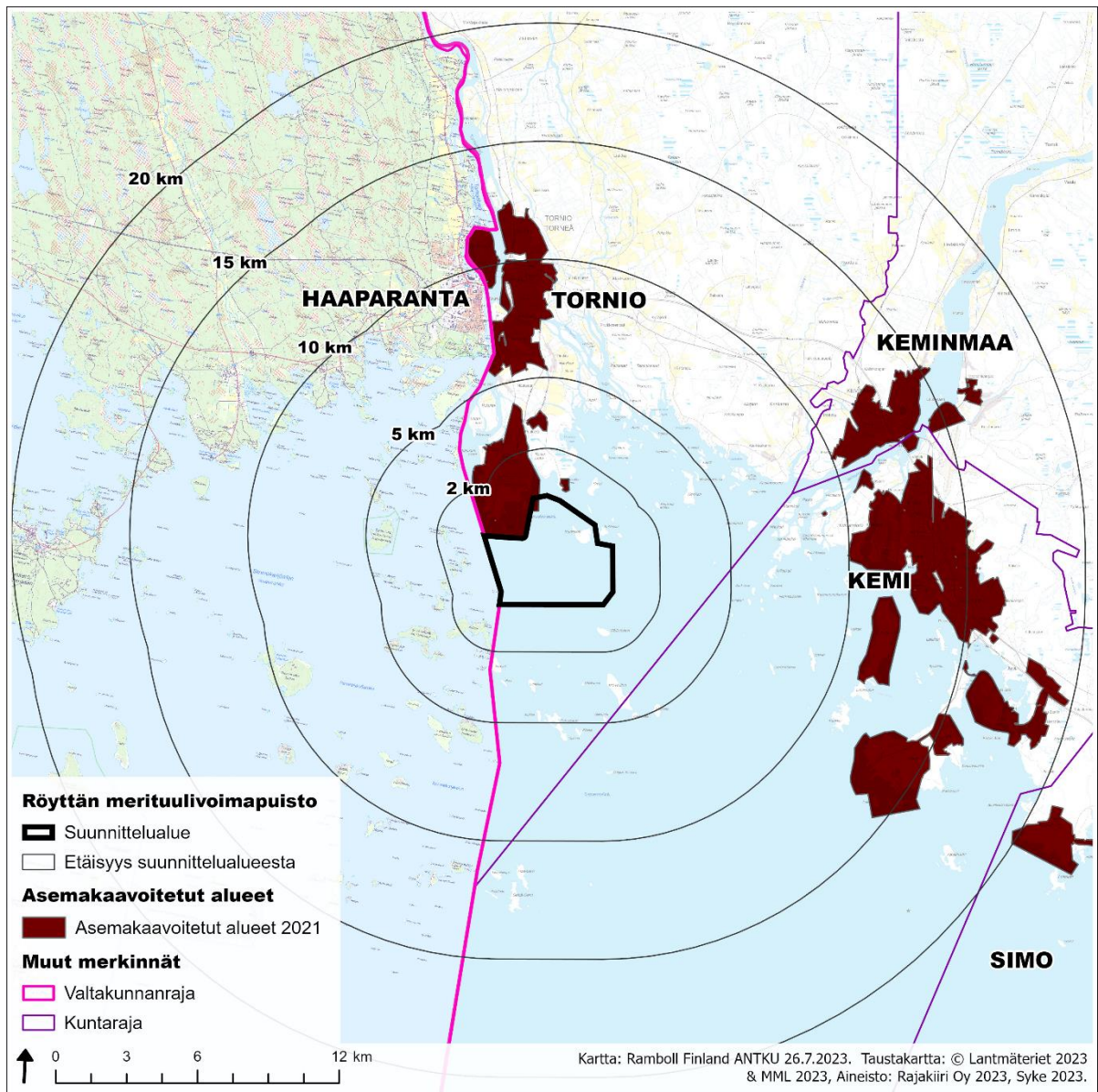
5.4 Asema- ja ranta-asemakaavat

Lähimmät asemakaavoitetut alueet sijaitsevat suunnittelualueen pohjoispuolella Röyttän alueella.

- 1) 17. Röyttä asemakaava (851 322) on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 28.1.2002 ja tullut voimaan 18.3.2002. Asemakaavassa on osoitettu rautatiealuetta (LR) ja teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue (T/kem-1), jolla on/jolle saa sijoittaa merkittävän vaarallisia kemikaaleja valmistavan tai varastoivan laitoksen.
- 2) 17. Röyttä (851 359) asemakaava on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 25.6.2007 ja tullut voimaan 7.8.2007. Kaavassa on osoitettu teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueita (T), teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue (T-1), joka mahdollistaa myös jätteiden ja sivutuotteiden käsittelyn ja loppusijoituksen sekä maanalaisten rakennusten ja rakennelmien rakentamisen, teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue (T/kem-1), jolla on/jolle

saa sijoittaa merkittävän vaarallisia kemikaaleja valmistavan tai varastoivan laitoksen. Mahdollistaa myös jätteiden ja sivutuotteiden käsittelyn ja loppusijoituksen sekä maanalais-ten rakennusten ja rakennelmien rakentamisen, maantien aluetta (LT), satama-aluetta (LS), venesatama/venevalkama (LV), virkistys- (V), suojaviher- (EV) ja vesialuetta (W).

- 3) 16. Puuluoto Leton venesataman (851 367) asemakaava on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 15.6.2009 ja tullut voimaan 24.7.2009. Kaavassa on osoitettu venesatama (LV-1) ja vesialuetta (W).
- 4) 17. Röyttä Repola-Puotikarin asemakaavan muutos (851 388) on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 27.8.2012 ja tullut voimaan 10.10.2012. Kaavassa on osoitettu teollisuus- ja varastorakennusten (T) ja teollisuus- ja varastorakennusten (T/kem-1), jolla on/jolle saa sijoittaa merkittävän vaarallisia kemikaaleja valmistavan tai varastoivan laitoksen sekä ka-tualuetta.
- 5) 17. Röyttän Puuska 2 asemakaavan muutos (851 396) on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 24.2.2014 ja tullut voimaan 17.4.2014. Kaavassa on osoitettu tuulivoimaloiden alu-eita (tv) suurteollisuuden käytössä olevan alueen yhteyteen.
- 6) 17. Röyttän LNG-terminaalin asemakaavan muutos (851 406) on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 21.3.2016 ja tullut voimaan 2.5.2016. Kaavassa on osoitettu satama-alue (LS/kem-lng), jolla saa käsitellä ja varastoida kemikaaleja, mm. nesteytettyä maakaasua.

Kuva 5-6. Vuonna 2021 voimassa olleet asemakaavoitetut alueet suunnittelualueen läheisyydessä.

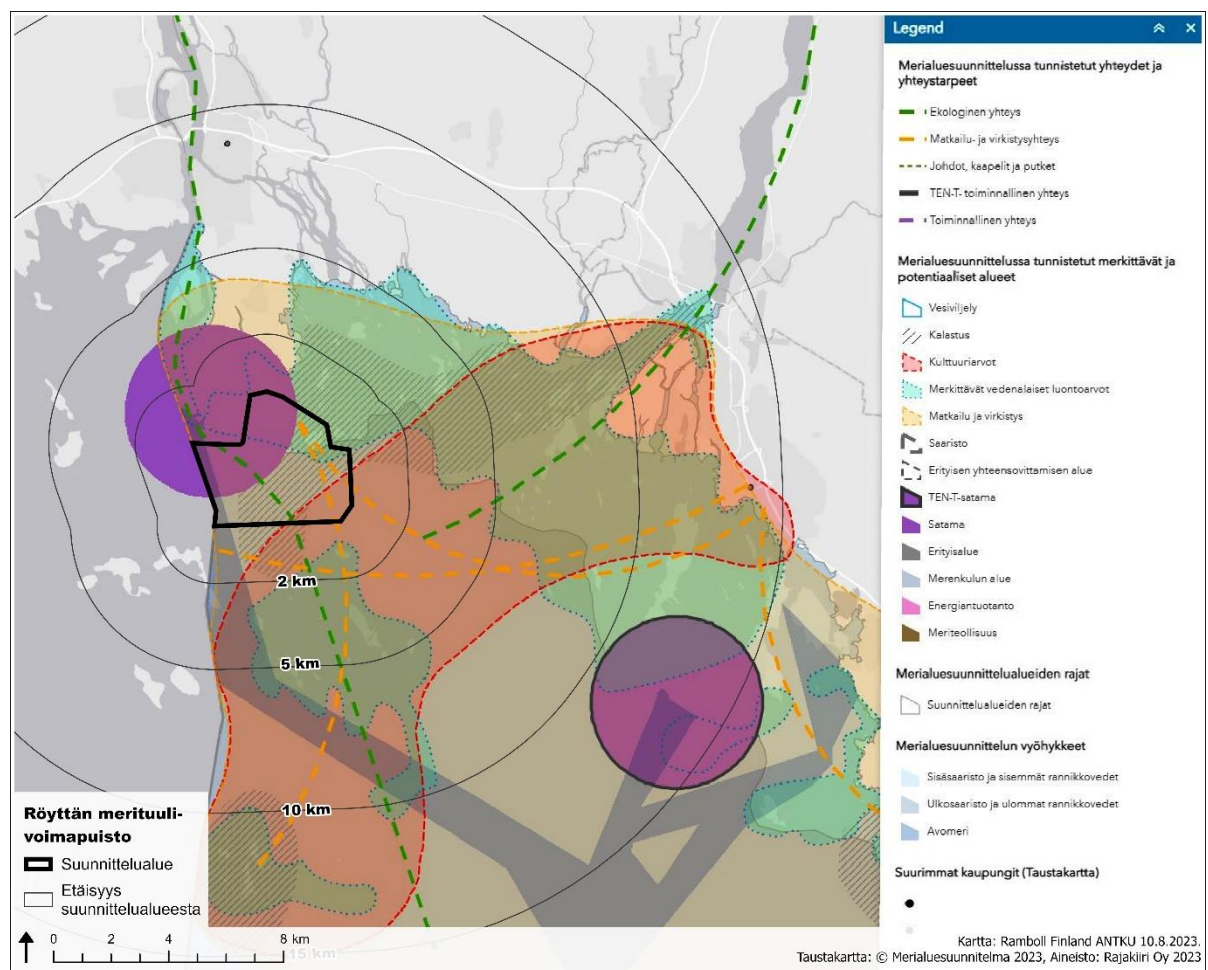
5.5 Merialuesuunnitelma

Vuonna 2016 voimaan tulleen maankäyttö- ja rakennuslain muutoksen myötä, niiden maakuntien liittojen, joiden alueeseen kuuluu aluevesiä, tehtäväksi on tullut merialuesuunnittelu maakunnan aluevesillä ja talousvyöhykkeellä. Pohjois-Pohjanmaan liitto on laatinut yhdessä Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan ja Lapin liiton kanssa yhdessä Pohjoisen Selkämeren, Merenkurkun ja Perämeren merialuesuunnitelman. Vaikka merialuesuunnittelusta säädetään maankäyttö- ja rakennuslaissa, merialuesuunnitelma ei ole osa alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää.

Merialuesuunnitelma on yleispiirteinen ja strateginen suunnitelma, joka tukee maakunta-kaavoitusta ja maakuntastrategiaa. Luonteeltaan se on ohjaava ja mahdollistava. Maakun-

tavaltuusto hyväksyy valmiin merialuesuunnitelman, mutta suunnitelma ei ole oikeusvaikutteisesti sitova. Merialuesuunnitelmat ovat luonteeltaan ohjaavia strategisia suunnitelmia.

Pohjoisen Selkämeren, Merenkurkun ja Perämeren merialuesuunnitelma on hyväksytty 12/2020. Merialuesuunnitelmassa Röyttän merituulivoimapaiston suunnittelualueelle on osoitettu Röyttän satama-alue ja rannikkokalastusalueita. Tornion väylä on merenkulun aluetta. Alueella on pohjoisosassa rannikon tuntumassa merkittäviä vedenalaisia luontoarvoja. Alue kuuluu Meri-Lapin matkailun ja virkistysen laajaan vyöhykkeeseen sekä kaakoisosa aluetta Perämeren kansallispuiston ja Kemin kulttuuriympäristön kulttuuriarvot alueeseen. Aluetta halkoo ekologinen yhteys Tornionjoen vaelluskalajokeen sekä matkailu- ja virkistysyhteys itäosassa.

Kuva 5-7. Merialuesuunnitelmat Röyttän merituulivoimapaiston suunnittelualueella.

5.6 Vireillä olevat kaavat

Tavoitteena on laatia koko kaupungin kattava Tornion yleiskaava 2040. Yleiskaavaa ei tulla käyttämään rakennuslupan perusteena ranta-alueilla (MRL 72 §), kyläalueilla (MRL 44 § ja MRL 137 §) eikä tuulivoimarakentamisessa (MRL 77 a§). Yleiskaavoitus käynnistyi kesäkuussa 2023 ja tavoitteena on, että se on valmis hyväksyttäväksi vuonna 2025. Kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma asetettiin nähtäville 28.6.2023 lähtien.

851 x1732 Röyttä, Outokummun asemakaavan muutos kaupunginosaan 17. korttelin 3 tontille 2 on tullut vireille 4.1.2023. Tavoitteena on muuttaa kaavamääräys T-1 korttelialueesta T/kem-1 korttelialueeksi, mikä mahdollistaisi biokoksaamo- ja biometaanilaitoksen sekä kierrätyskulaton rakentamisen.

Arction alueen asemakaavoituksen esiselvitykset maa-, satama- sekä väyläalueille tehdään vuosien 2023 ja 2024 aikana. Tämän lisäksi alueelle tullaan teettämään rakennettavuusselvitys ja perustamistapalausunto vuoden 2024 aikana. Alueen asemakaavoituksen käynnistämisestä päättää Tornion kaupunki.

5.7 Ympäristövaikutusten arviointimenettely

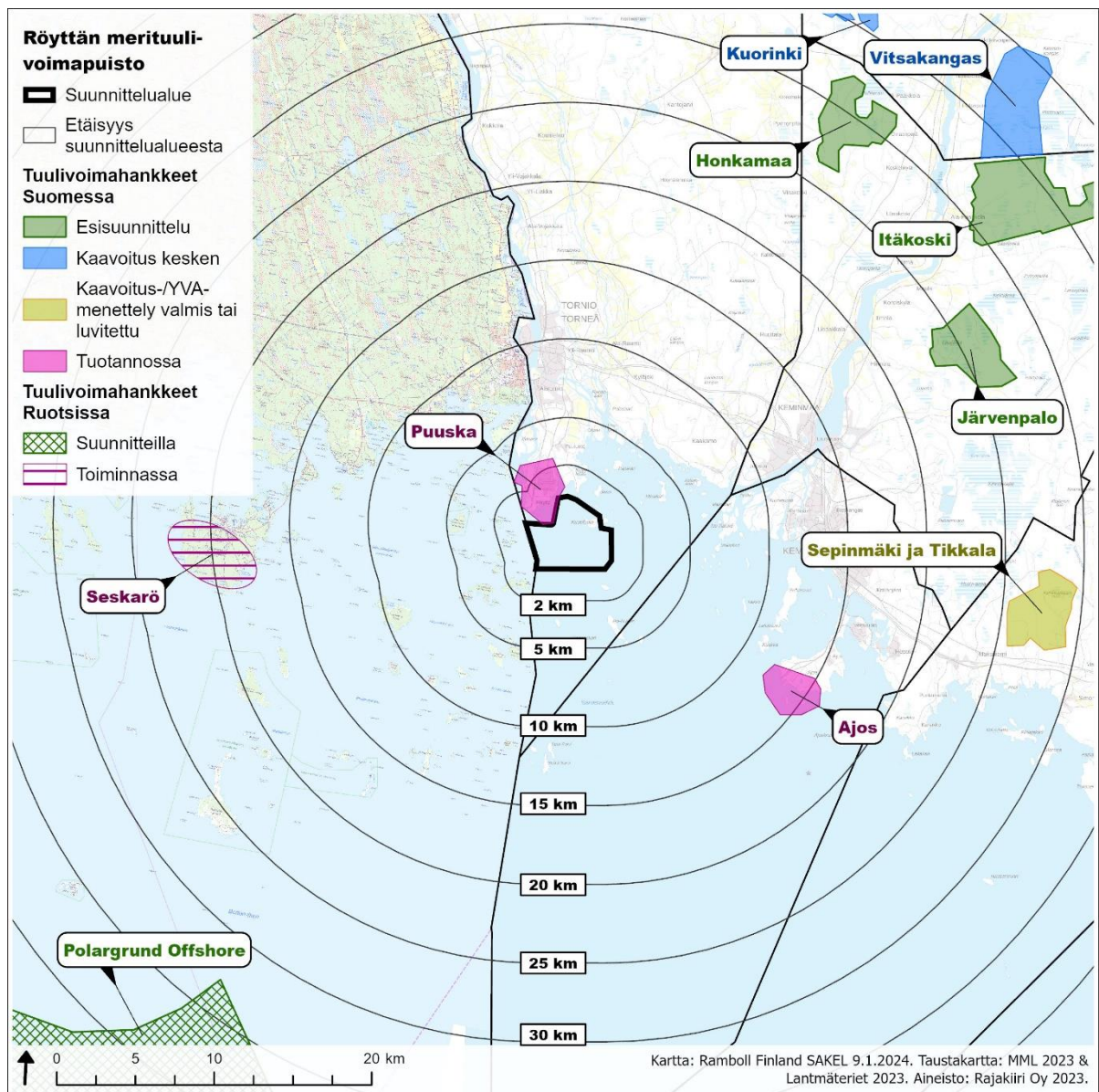
Hankevastaava Rajakiiri Oy on pyytänyt Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausuntoa vuosina 2009–2011 laaditun Tornion Röyttän tulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA-menettely) riittävydestä. Röyttän tulivoimahanketta on suunniteltu kumotun YVA-lain (468/1994) mukaisessa ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä, joka on päättynyt yhteysviranomaisen 7.2.2011 antamaan lausuntoon. Lapin ELY-keskus katsoo antamassaan lausunnossa (LAPELY/3755/2022), että sille esitettyjen tietojen perusteella kyseessä ei ole voimassa olevan YVA-lain (252/2017) 3 §:n 1 momentin tarkoittama uusi hanke, johon tulisi soveltaa ympäristövaikutusten arviointimenettelyä. Hanke ei ole myöskään muuttunut sillä tavoin, että se voitaisiin tulkita YVA-lain 3 §:n 1 momentin tarkoittamaksi hankkeen muutokseksi, jolla todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia.

5.8 Lähialueen muut tulivoimahankkeet

Osayleiskaavan suunnittelualue rajautuu Tornion Kiirin ja Puuskan tulivoimahankkeen alueeseen. Tornion Outokummun terästehtaan ympäristöön sijoittuu kaikkiaan 13 maatulivoimalaa. Lisäksi noin 30 kilometrin etäisyydellä suunnittelualueesta sijaitsee kaikkiaan 9 muuta tuotannossa, valmistella tai esiselvitysvaiheessa olevaa tulivoimahanketta. Lähialueen tulivoimahankkeet on esitetty alla olevassa taulukossa (Taulukko 5-2) sekä kartalla (Kuva 5-8).

Taulukko 5-2. Teolliset tulivoimahankkeet alle 35 km etäisyydellä suunnittelualueesta.

Hankkeen nimi	Voimalat	Tilanne	Sijainti	Etäisyys suunnittelualueesta
Kiiri ja Puuska	13	Tuotannossa	Luode	0 km
Ajos	14	Tuotannossa	Kaakko	12 km
Seskarö	5	Tuotannossa	Länsi	17 km
Järvenpalo	?	Lapin liiton selvitys	Koillinen	23 km
Sepinmäki ja Tikkala	27	Kaavoitus valmis	Itä	25 km
Honkamaa	?	Lapin liiton selvitys	Koillinen	27 km
Itäkoski	35–45	Esisuunnittelu	Koillinen	29 km
Polargrund Offshore	?	Suunnitteilla	Lounas	33 km
Vitsakangas	16	Kaavoitus kesken	Koillinen	34 km
Kuorinki	15–20	Kaavoitus kesken	Koillinen	35 km

Kuva 5-8. Suunnittelualueen läheisyydessä noin 30 km etäisyydellä sijaitsevat muut tuulivoimahankkeet.

6. Laadittavat selvitykset

Tuulivoimahankkeen osayleiskaavoitusta varten on laadittu / laaditaan seuraavat selvitykset tukemaan olemassa olevaa aineistoa arviointityössä:

- Maisemaselvitys
- Havainnekuvat
- Näkemäalueanalyysi
- Linnustoselvitysten päivitys: kevät- ja syysmuutto, törmäysmallinnus
- Meluselvitys
- Vedenalainen melumallinnus
- Väikeselvitys
- Kalastoa ja kalastusta koskevien nykytilatietojen päivitys olemassa olevaan aineistoon pohjautuen
- Merenpohjan tutkimusten päivitys

- Kaikuluotaustutkimukset
- Sedimenttitutkimus
- Pehmeiden pohjien pohjaeläimet
- Vesikasvillisuus

Uusia, täydentäviä selvityksiä tehdään, mikäli voimalapaikkojen, väylien tai sähkönsiirron sijoittelussa tapahtuu esimerkiksi tehtävien selvitysten tulosten pohjalta siirtoja alueille, joita ei ole selvitetty.

7. Vaikutusten arviointi

Osayleiskaavan merituulivoimahankkeen vaikutukset arvioidaan kaavamenettelyn yhteydessä. Osayleiskaavan vaikutukset kuvataan osayleiskaavaselostuksissa.

Kaavaselostuksessa arvioidaan kaavan keskeiset vaikutukset maankäyttö- ja rakennuslain sekä maankäyttö- ja rakennusasetuksen mukaisesti. Tuulivoimalat vaikuttavat ympäristöön muun muassa muuttamalla alueen maisemakuvaa sekä tuottamalla ääntä ja välkettä. Tuulivoimarakentamisella voi olla myös vaikutuksia luonnonarvoihin, ihmisten elinoloihin, elinympäristöön, virkistykseen ja elinkeinoihin.

Osayleiskaavan vaikutusten arvioinnissa tarkastellaan erityisesti tuulivoimahankkeen luonto-, maisema-, kulttuuriperintö-, melu- ja välkevaikutuksia. Luonnon ja luonnonympäristön osalta vaikutuksia arvioidaan erityisesti linnuston ja kalaston osalta. Vaikutukset arvioidaan luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin. Lisäksi arvioidaan vaikutukset merenpohjaan, vesistöön ja veden laatuun sekä ilmastoon ja ilman laatuun.

Kaavoituksen yhteydessä vaikutuksia arvioidaan riittävässä laajuudessaan myös muun muassa alueen maankäyttöön ja yhdyskuntarakenteeseen sekä liikenteeseen. Lisäksi arvioidaan yhteisvaikutuksia alueen muiden tuulivoimahankkeiden kanssa. Kaavan vaikutusten arviointi perustuu alueelta tehtyihin selvityksiin.

7.1 Rajat ylittävät vaikutukset

Kaavan suunnittelualue rajautuu Ruotsin rajaan, joten kaavalla on rajat ylittäviä vaikutuksia. Kohdassa vaikutusten arviointi on pyritty tunnistamaan kaavan keskeiset vaikutukset. Näistä vaikutuksista erityisesti Ruotsiin kohdistuvia vaikutuksia ovat seuraavat vaikutukset:

Rakennettuun ympäristöön

- asumiseen, erityisesti loma-asumiseen
- työpaikkoihin ja elinkeinotoimintaan, erityisesti kalastukseen
- vesiliikenteeseen ja -väyliin

Luontoon ja luonnonympäristöön

- maisemaan ja kulttuuriperintöön
- luonnonympäristöön
- luonnonsuojeluun
- eläimistöön; erityisesti linnustoon, kaloihin ja vesieliöstöön
- vesistöön ja veden laatuun

Eri väestöryhmien toimintamahdollisuuksiin lähiympäristössä

- virkistykseen

Muut kaavan merkittävät vaikutukset

- melu
- vilkkuva varjo, varjostus

8. Osallistuminen ja tiedottaminen

8.1 Osalliset

Osallisilla on oikeus ottaa kantaa kaavojen valmisteluun, arvioida kaavan vaikutuksia ja lausua kaavoista mielipiteensä (MRL 62 §).

Maankäyttö- ja rakennuslain 62 §:n mukaan osallisia ovat kaava-alueen maanomistajat ja kaikki ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa. Kaavaprosessissa osallisia ovat myös ne viranomaiset, yhdistykset, järjestöt ja yhteisöt, jotka toimivat alueella tai joiden toimialaa kaavassa käsitellään (Taulukko 8-1).

Taulukko 8-1. Kaavaprosessin osalliset ja tahot, joilta pyydetään lausuntoja.

Taho	
Maanomistajat	- Maanomistajat, jakokunnat ja muut kaava-alueen ja sen lähialueiden maanomistajat - Muut suunnittelualueen tai lähialueiden haltijat - Kiinteistönomistajat - Lähiympäristön asukkaat ja loma-asukkaat - Yrittäjät - Ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava voi huomattavasti vaikuttaa
Yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään	- Digita Oy - Finavia Oyj - Fingrid Oyj - Ilmatieteen laitos - Meri-Lapin Lintutieteellinen Yhdistys Xenus ry - Metsästysseurat - Outokumpu Stainless Oy - Puotikarin Satama Oy - Suomen luonnonsuojeluliitto, Lapin piiri - Teleoperaattorit (Elisa Oyj, DNA Oyj, Telia Oyj) - Tornion Energia Oy - Tornion Yrittäjät - Vesiosuuskunnat - Lähialueella toimivat yhdistykset, kuten • Alatornion kalastajainseura ry • Kaakamon kylätoimintayhdistys • Kemi-Tornion lintuharrastajat Xenus ry • Laivaniemen-Kyläjoen kyläyhdistys • Perämeren kalatalousyhteisöjen liitto ry • Pirkkiön jakokunta • Pirkkiön kalastajainseura ry • Pirkkiön kylätoimikunta • Pohjois-Perämeren ammattikalastajat • Pursi-82 ry

	• Puuluodon kaupunginosayhdistys • Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos • Tornion luonnonsuojeluyhdistys • Tornion-Muonionjoen kalatalousalue • Tornion veneseura ry
	- Muut mahdolliset yhteisöt
Naapurikunnat	- Haaparannan kaupunki
Viranomaiset	- Fintraffic ANS - Fiskverket, Ruotsi - Ilmatieteenlaitos - Lapin aluehallintovirasto (AVI) - Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY) - Lapin liitto - Lapin pelastuslaitos - Liikenne- ja viestintävirasto Traficom - Länsi-Suomen merivartiosto - Luonnonvarakeskus LUKE - Metsähallitus ja metsähallituksen luontopalvelut - Museovirasto - Norrbottenin läänin hallitus - Puolustusvoimat, 3. Logistiikkarykmentti - Puolustusvoimat, pääesikunta - Rajavartiolaitos - Suomalais-ruotsalainen rajajokikomissio - Suomen Erillisverkot Oy - Suomen Metsäkeskus - Suomen Turvallisuusverkko Oy (STUVE) - Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) - Torniolaakson museo - Tornion kaupungin hallintokunnat, lautakunnat ja luottamuselimet - Trafikverket, Ruotsi - Väylä (Liikennevirasto) - Muut viranomaiset harkinnan mukaan

8.2 Viranomaisyhteistyö

Kaavaprosessin yhteydessä järjestetään viranomaisneuvottelut aloitusvaiheessa sekä ehdotusvaiheessa (MRL 66.2 §, MRA 18 §). Kaavatyön yhteydessä järjestetään tarpeen mukaan viranomaisyöneuvotteluja.

Kaavan valmisteluaineistosta ja kaavaehdotuksesta pyydetään lausunnot osallisilta viranomaisilta.

Koska kaavan toteuttamisella on valtioiden rajat ylittäviä ympäristövaikutuksia, edellyttää maankäyttö- ja rakennuslaki yhteistyötä Ruotsin valtion kanssa. Kaavoituksesta vastaava viranomainen, Tornion kaupunki toimittaa ilmoituksen kaavan vireilletulosta Suomen ympäristökeskukselle. Ilmoitukseen liitetään kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä käytettävissä oleva kaavan valmisteluaineisto (MRL 206 b §). Suomen ympäristökeskus toimittaa aineiston Ruotsin valtiolle annettavaksi ulkoministeriölle.

Kaavan vireille tulossa aloitusvaiheessa osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä valmistelu- ja ehdotusvaiheessa kaavakartta, tiivistelmä kaavaselostuksesta ja vastineet Ruotsista saatavaan palautteeseen käännetään ruotsin kielelle.

Suomen ympäristökeskuksen on huolehdittava ilmoitus- ja neuvottelutehtävästä kyseisen valtion kanssa. Tornion kaupungin tulee toimittaa ennen kaavan hyväksymisestä tieto Suomen ympäristökeskukselle. Vastuuviranomaisen on ilmoitettava kaavan hyväksymisestä ja toimitettava SOVA-direktiivin 9 artiklassa edellytetyt tiedot ja asiakirjat valtiolle, jonka kanssa on käyty MRL 206 b §:n mukaiset neuvottelu (MRL 206 c §).

8.3 Osallistuminen kaavoitukseen

Alueen osayleiskaavoituksen osallistuminen ja vuorovaikutus tapahtuu:

1. Yleisötilaisuuksissa
2. Mielipiteen toimittamisella kaavaluonnoksesta ja muusta valmisteluaineiston kuulemisen aikana
3. Muistutuksen kirjoittamisella kaavaehdotuksesta kuulemisen aikana
4. Ottamalla suoraan yhteyttä kunnan tai konsultin edustajaan.

8.4 Tiedottaminen

Röyttän merituulivoimapuiston osayleiskaavan vaiheista, sisällöstä, yleisötilaisuuksista, mahdollisuuksista mielipiteen esittämiseen sekä luonnoksen ja ehdotuksen nähtävillä olosta tiedotetaan seuraavilla tavoilla:

- Ilmoituksina, kuulutuksina ja tiedotteina sanomalehdissä
- Tornion kaupungin internetsivuilla ja ilmoitustauluilla

Viralliset kuulutukset julkaistaan seuraavissa sanomalehdissä:

- Kotikulmilta-paikallislehdessä.

Yleisötilaisuudet järjestetään kuulemisten yhteydessä. Osayleiskaavan kaavaluonnoksen ja kaavaehdotuksen nähtäville asettamisista ilmoitetaan kirjeitse kaava-alueen maanomistajille.

Kaikista kaavan kuulemis- ja päätöksentekovaiheista ilmoitetaan Tornion kaupungin internet-sivuilla www.tornio.fi sekä Kotikulmilta -paikallislehdissä. Kaava-aineistot ovat nähtävillä Tornion kaupungin ilmoitustaululla ja internetsivuilla osoitteessa www.tornio.fi → Asuminen ja ympäristö → Kaavoitus ja mittaus

9. Hankkeen eteneminen ja tavoiteaikataulu

Kaavoitus on käynnistetty Tornion kaupunginhallituksen päätöksellä 20.12.2022 470 §.

Röyttän merituulivoimapuiston osayleiskaavaa koskeva osallistumis- ja arviointisuunnitelma on tarkoitus asettaa julkisesti nähtäville alkuvuodesta 2024. Alustavan aikataulun mukaan Röyttän merituulivoimapuiston osayleiskaavan valmisteluaineisto (kaavaluonnos) asetetaan nähtäville talvella 2024–2025. Osayleiskaavaehdotus valmistellaan kaavaluonnoksen jälkeen vuoden 2025 aikana, jolloin osayleiskaavaehdotus tulisi nähtäville talvella 2025–2026 ja osayleiskaavan hyväksymiskäsittely olisi Tornion kaupunginvaltuustossa vuoden 2026 aikana.

VAIHEET JA AIKA-TAULU	TAPAHTUMA
ALOITUSVAIHE Alkuvuosi 2024	Kaavoituksen vireilletulosta kuuluttaminen Osallistumis- ja arviointisuunnitelma nähtäville 30 vrk kaupungintalon ilmoitustaululla, paikallislehdessä ja www.tornio.fi Kansainvälisen kuulemisen menettelyn käynnistäminen Mielipiteet ja lausunnot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä niiden käsittely
VALMISTELUVAIHE 2024	Kaavaluonnoksen ja valmisteluaineiston laatiminen Selvitykset ja vaikutusten arviointi Aloituskvaiheen viranomaisneuvottelu Teknisten palvelujen lautakunnan ja kaupunginhallituksen käsittely Kaavan valmisteluaineisto julkisesti nähtäville 30 vrk loppuvuodesta 2024 kaupungintalon ilmoitustaululla, paikallislehdessä ja www.tornio.fi Kansainvälinen kuuleminen Yleisötilaisuudet Lausunnot ja mielipiteet valmisteluaineistosta Vastineiden antaminen kaavan valmisteluaineistosta saatuun palautteeseen
EHDOTUSVAIHE 2025	Kaavaehdotuksen laatiminen Selvitykset ja vaikutusten arviointi Teknisten palvelujen lautakunnan ja kaupunginhallituksen käsittely Kaavaehdotus julkisesti nähtäville (30 vrk) loppuvuodesta 2025 kaupungintalon ilmoitustaululla, paikallislehdessä ja www.tornio.fi Kansainvälinen kuuleminen Yleisötilaisuudet Lausunnot ja muistutukset kaavaehdotuksesta Vastineiden antaminen kaavaehdotuksesta saatuun palautteeseen Ehdotuskvaiheen viranomaisneuvottelu Kaava-aineistojen viimeistely hyväksymiskäsittelyä varten tai mikäli muutokset ovat merkittäviä, niin kaavaehdotus asetetaan uudelleen julkisesti nähtäville.
HYVÄKSYMISVAIHE 2026	Tarkastettu kaavaehdotus Hyväksymiskäsittely kaupunginhallitus ja kaupunginvaltuusto Hyväksymispäätöksestä ja kaavan voimaantulosta kuulutetaan kaupungin ilmoitustaululla ja internetsivuilla sekä kaupungin virallisessa ilmoituslehdessä. Valitusmahdollisuus kaupungin valtuuston päätöksestä hallinto-oikeuteen ja valitusluvalla Korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Valitusaika on 30 vrk hyväksymispäätöksen tiedoksi saattamisesta.

10. Lisätietoja hankkeesta ja kaavoituksesta

Tornion kaupunki

Suensaarenkatu 4
95 400 Tornio

Yhteyshenkilöt:

Kaupunginarkkitehti,
Harri Ryyänen
puh. 040 704 8720
etunimi.sukunimi@tornio.fi

Kaavasuunnittelija,
Päivi Harjuniemi
puh. 040 546 2977
etunimi.sukunimi@tornio.fi

<https://www.tornio.fi/asuminen-ja-ymparisto/kaavoitus-ja-mittaus/kaavatori/>

Hankkeesta vastaava

Rajakiiri Oy
Kirkkopuistikko 0
65100 Vaasa

Yhteyshenkilö:
Suunnittelupäällikkö
Ari Soininen
puh. 010 505 5040
etunimi.sukunimi@epv.fi

Kaavakonsultti

Ramboll Finland Oy
Puutarhakatu 9
70300 Kuopio

Yhteyshenkilö:
Projektipäällikkö
Pirjo Pellikka
puh. 040 532 2380
etunimi.sukunimi@ramboll.fi